

newsletter

● marec 2023

Informačný bulletin pre zamestnancov
v systéme výchovného poradenstva
a prevencie

OBSAH č. 3/23

Úvodník	3
V newsletteri nájdete tieto termíny	3
Dávame do pozornosti	4
Pozývame vás na posterovú sekciu konferencie Dieťa v ohrození	4
Tematické bloky, hlavní prednášajúci a program konferencie Dieťa v ohrození	5
Aké workshopy sme pre vás pripravili?	8
Prinášame tri nové odborné postupy v témach „Týrané dieťa v edukačnom aj poradenskom procese“ a „Sexuálne zneužívané dieťa v edukačnom aj poradenskom procese“	9
Čo je nové v národnom projekte „Usmerňovať pre prax“?	10
Predstavujeme nový metodický materiál Školský podporný tím - manuál pre riaditeľa školy	10
Zverejňujeme výsledky výskumu Prežívanie rodičov a ich detí počas pandémie COVID-19: porovnanie naprieč obdobiami pandémie	10
Ukončený zber dát o školskej úspešnosti detí primárne hovoriacich rómskym jazykom	11
Pripravili sme informačné bulletin na stále aktuálne témy, ktoré si viete vytlačiť	11
Ukončili sme vzdelávanie pre začínajúcich odborných a pedagogických zamestnancov	12
Aké novinky prináša národný projekt „Štandardy“?	13
Stretnutia na podporu multidisciplinárnej spolupráce	13
Poslední účastníci vzdelávania absolvovali záverečné skúšky	13
VÚDPaP organizoval výcvik v Metódach korektívnej práce s klientom v kontexte výchovy a vzdelávania - podľa SUR	14
Nahliadnite do úseku nášho výskumu...	15
Informačná správa o spätnej väzbe PZ a OZ, ktorí sa oboznámili so Skriningom rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní	15
Pripravujeme pre vás webinár	16
Techniky zamerané na prevenciu konfliktov vyplývajúcich z obáv z odlišností - aktivita Izby	16
Pozrite si zozrihy z našich webinárov	17
Skrining rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní: informačno-praktický webinár s informáciami potrebnými k používaniu metodiky Skriningu	17
Techniky zamerané na prevenciu konfliktov vyplývajúcich z obáv z odlišností - aktivita Krok vpred	17
Zastavte sa s nami „Odborne na slovíčko“	18
Štandardy odborných a odbornovo-metodických činností	18
Štandard prevencie	18
Vypočujte si podcasty „Nahlas o deťoch“	20
Prečo si deti ubližujú sebapoškodzovaním? 1. časť	20
Prečo si deti ubližujú? 2. časť	20
Ste dostatočne dobrým rodičom?	20
Zaujalo nás...	21
Ako vyrovnáť šance detí z marginalizovaných rómskych komunít na zdravý raný vývin?	21
O výzvach rodičovstva v digitálnej dobe	21
Workshop „Nenávisť online a čo s ňou robiť?“	21
Knižné novinky	22
Hry s textom (nielen) pre dyslektikov	22
Pomoc detskej duši	22

Milí čitatelia,

v novom čísle si môžete prezrieť **program konferencie Dieťa v ohrození** a pozveme vás i na posterovú sekciu, kde naši kolegovia z úseku výskumu predstavia „**program na rozvíjanie sociálnych zručností detí s poruchou sluchu predškolského veku v inkluzívnom prostredí materskej školy**“. Prečítate si o **pripravovanom webinári „Techniky zamerané na prevenciu konfliktov vyplývajúcich z obáv z odlišností - aktivita Izby“** pre pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí chcú preventívne pôsobiť voči konfliktom vyplývajúcim z obáv z odlišností. Pripravili sme pre vás **tri nové odborné postupy** v témach „**Týrané dieťa v edukačnom aj poradenskom procese**“ a „**Sexuálne zneužívané dieťa v edukačnom aj poradenskom procese**“ a tiež informačné bulletin- „**Krízová intervencia**“, „**Šikanovanie**“ a „**Kyberšikanovanie**“, ktoré sme pripravili s cieľom dostupnej a efektívnej metodologickej podpory na každej škole. Sú určené zamestnancom škôl ako základný odborný-informačný materiál o problematike prevencie a riešenia šikanovania, kyberšikanovania a krízovej intervencie v školskom prostredí. Predstavíme vám **nový metodický materiál Školský podporný tím - manuál pre riaditeľa školy**, ktorý slúži na rýchlu orientáciu riaditeľov škôl v problematike budovania školských podporných tímov. Cieľom odborného materiálu je priniesť odpovede na najčastejšie otázky riaditeľov škôl vo vzťahu k založeniu, činnosti a podpore školského podporného tímu. Naši kolegovia z úseku výskumu zverejnili **informačnú správu o spätnej väzbe PZ a OZ**, ktorí sa oboznámili so „**Skríningom rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní**“. V závere si môžete vypočuť naše podcasty **Nahlas o deťoch**, zastaviť sa s nami „**Odborne na slovíčko**“ a objaviť **knížné novinky**.

Príjemné čítanie.

Marec 2023

po	ut	st	št	pi	so	ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

V newsletteri
nájdete tieto termíny

- 13.3. Webinár „Techniky zamerané na prevenciu konfliktov vyplývajúcich z obáv z odlišností - aktivita Izby“.
- 15.3. Bezplatný workshop od DigiQ „Nenávisť online a čo s ňou robiť?“
- 16 -17.3. 30. ročník konferencie Dieťa v ohrození.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Dávame do pozornosti

Pozývame vás na posterovú sekciu konferencie Dieťa v ohrození

V rámci **posterovej sekcie konferencie DVO 2023** budú naši kolegovia z úseku výskumu prezentovať príspevok, v ktorom **predstavia program na rozvíjanie sociálnych zručností detí s poruchou sluchu predškolského veku v inkluzívnom prostredí materskej školy.**

Blížšie informácie o programe nám prezradila kolegyňa **L. Kročanová:**

K vytvoreniu stimulačného programu nás inšpirovali učiteľky z bežných materských škôl, ktoré mali priamu skúsenosť s inklúziou nepočujúcich detí. Už dlhodobo poukazovali na slabo rozvinuté sociálne spôsobilosti týchto detí v kontakte s rovesníkmi počas hier a spoločných aktivít, pri práci v skupine, pri používaní sociálnych stratégií, vo vzájomných interakciách, pri vytváraní vzťahov, pri iniciovaní komunikácie, a pod.

Je zrejmé, že sluchový a komunikačný hendikep obmedzujúco vplýva na prirodzené začlenenie nepočujúcich detí medzi rovesníkov bez postihnutia, najmä na ich prijatie a rešpektovanie v detskom kolektíve, a zároveň brzdí rozvíjanie sociálnych zručností. Kľúčový faktor ich úspešného zapojenia sa spočíva nielen v rozvíjaní sociálnych kompetencií, ale aj rečových schopností a komunikačných zručností. Podľa viacerých odborníkov môže kvalitatívne zlepšiť priebeh inklúzie týchto detí v prostredí bežných materských škôl špecifický spôsob intervencie v podobe hier a kooperatívnych činností. Pri formovaní sociálnych spôsobilostí, aj záujmu o spoločné aktivity, sa javí ako prínosný pre všetky deti.

Hlavným zámerom pri príprave intervenčného programu bolo dosiahnuť zlepšenie úrovne sociálnych spôsobilostí prelingválne nepočujúcich detí predškolského veku, aj detí bez postihnutia v bežnej triede materskej školy a podporiť rozvíjanie vzájomných vzťahov a interakcií medzi nimi. Predpokladali sme, že hry a spoločné aktivity použité v programe pomôžu stimulovať najmä vzájomné interakcie a zvýšia aktuálnu úroveň sociálnych kompetencií všetkých zúčastnených detí. Vychádzali sme z predpokladu, že hra je pre dieťa predškolského veku veľmi prirodzenou činnosťou, ktorá mu prináša mnoho pozitívnych zážitkov a podnetov. Dieťa sa hrá spontánne a s radosťou. Pri hre sa môže

voľne rozhodovať a konať, vyskúšať si rôzne spôsoby zvládania prekážok, a pod. Hry v našom programe boli zamerané na uvedomovanie si niektorých zmyslových funkcií, na schopnosť začleniť sa do skupiny, spolupracovať v nej, správať sa ústretovo, čo sa nepochybne prejavilo na vzájomných vzťahoch v rámci detskej skupiny.

Samotná realizácia programu bola rozdelená do piatich dvojhodinových stretnutí. Každý deň bol venovaný určitej téme, podľa ktorej boli jednotlivé hry a spoločné aktivity vyberané. Deti vo veku 5-7 rokov prejavovali spontánny záujem o jednotlivé činnosti a ochotne spolupracovali v menších skupinkách. Všetky spoločne realizované aktivity vytvárali vhodné prostredie na vzájomné spoznávanie sa detí, motivovali ich k rozvíjaniu komunikácie, aj k citlivému správaniu sa v rámci skupiny. Deti dostávali podnety na to, ako reagovať v rôznych situáciách, získavali skúsenosť, ako prežívať hru s ostatnými, zároveň ich rešpektovať a tolerovať, učili sa pomôcť, chrániť alebo povzbudiť kamaráta, keď to bolo potrebné.

Z priamych pozorovaní, aj podľa výpovedí učiteliek materskej školy sme zaznamenali priaznivé zmeny v sociálnych zručnostiach nepočujúcich detí pri hre. Používali efektívnejšie sociálne stratégie a volili úspešné formy spolupráce pri spoločných činnostiach, aj v spôsoboch riešenia situačných konfliktov. Taktiež intaktné deti boli v sociálnych prejavoch vnímavejšie voči potrebám svojich rovesníkov, vzájomne si pomáhali, konfliktné situácie riešili vysvetľovaním, mali záujem spolupracovať a pod.

Potvrdilo sa nám, že deti s poruchou sluchu počas spoločných aktivít častejšie vstupovali do interakcií s rovesníkmi bez postihnutia a vytvárali si s nimi sociálne väzby. Učili sa orientovať v detskej skupine a podieľať sa na činnostiach, ktoré vyžadovali spoluprácu. Obzvlášť citlivo bola z hľadiska faktorov determinujúcich úspešné začlenenie do bežného sociálneho prostredia vnímaná spôsobilosť nepočujúceho dieťaťa k interakciám.

Za prínosné považujeme, že sme v rámci stimulačného

programu použili za účelom intervencie práve hry, nakoľko pre deti so sluchovým postihnutím predstavujú zjednodušený model sociálnej situácie. Zároveň im poskytujú praktickú skúsenosť s bežnou komunikáciou a môžu pozitívne ovplyvniť ich fungovanie medzi deťmi bez postihnutia. Prirodzené detské činnosti sa ukázali ako adekvátne na stimuláciu sociálnych kompetencií detí so sluchovým postihnutím (aj intaktných detí) v in-

kluzívnom prostredí. Ponúkli nielen bezprostrednú príležitosť k formovaniu rôznych druhov sociálnych zručností, ale navodili aj blízky kontakt medzi deťmi.

Z aktivít na rozvíjanie sociálnych kompetencií detí s poruchou sluchu v inkluzívnom prostredí materskej školy, ktoré podrobnejšie uvedieme v posterovej prezentácii, prinášame dve ukážky:

„Posuň mi ten obrázok“

(ukážka hry)

Ide o spoločnú kresbu detí, kde majú prezentovať schopnosť spolupracovať medzi sebou. Každé dieťa dostane papier a ceruzky. Upozorníme ich, že zadáme, čo sa bude kresliť. Keď dostanú pokyn, posúvajú obrázok susedovi po ľavej ruke, ktorý do obrázku niečo dokreslí. Takto posúvame až dovtedy, kým sa obrázok nevráti k pôvodnému majiteľovi. Nakoniec má každé dieťa výkres, ktorý je dielom všetkých detí v skupine.

„Rečový hendikep“

(ukážka hry)

Dobrovoľník rozpráva s ceruzkou v ústach a opisuje zvieratko, ktoré si sám zvolí. Ostatní ho počúvajú a snažia sa mu porozumieť. Deti sa postupne vystriedajú. Nasleduje vzájomné rozprávanie sa - o pocitoch rozprávajúceho aj počúvajúcich.

TEMATICKÉ BLOKY, hlavní prednášajúci a PROGRAM konferencie Dieťa v ohrození

Štvrtok

16.3.2023

- SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE
- PREDNÁŠKA - **prof. PhDr. Michal Miovský Ph.D.**
- PREVENCIA AKO NÁSTROJ
- DIEŤA A ZÁVISLOSŤ
- DIEŤA A TRAUMA
- DIEŤA A ÚZKOSŤ
- COFFEEBREAK a POSTEROVÁ SEKCIA
- PREDNÁŠKY A WORKSHOPY
- SPOLOČNÝ RAUT

Piatok

17.3.2023

- OTVORENIE 2. DŇA KONFERENCIE
- INOVATÍVNE PRÍSTUPY V ZARIADENIACH PORADENSTVA A PREVENIE
- INOVATÍVNE PRÍSTUPY V ŠPECIÁLNYCH VÝCHOVNÝCH ZARIADENIACH
- SYSTÉMOVÉ NÁSTROJE V PREVENCI
- ŠKOLSKÉ PODPORNÉ TÍMY V PREVENCI
- PREDNÁŠKA - **MUDr. Peter Pöthe**
- PREDNÁŠKA
- SÚČASNÉ NÁSTROJE V PORADENSKOM SYSTÉME
- INŠPIRÁCIE PREVENTÍVNYCH PROGRAMOV DOSTUPNÝCH NA SLOVENSKU A V ČECHÁCH
- UKONČENIE KONFERENCIE A ZÁVEREČNÉ SLOVO

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Tematické bloky pre vás pripravili externí odborníci a odborníčky zo Slovenska aj Českej republiky, ale aj z výskumného oddelenia VÚDPaP a národných projektov realizovaných VÚDPaP-om: „Štandardy“ a „Usmerňovať pre prax“. Jednotlivé bloky budú naplnené prednáškami, či workshopmi.

Môžete sa tešiť aj na hlavných prednášajúcich, ktorými budú:

prof. PhDr. Michal Miovský Ph.D.

prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

je klinický psychológ a psychoterapeut. Po zlúčení Centra adiktologie PK a Oddelenia pre liečbu závislostí VFN (U Apolináře) vznikla v januári 2012 samostatná Klinika adiktologie, kde doposiaľ pôsobí vo funkcii prednostu kliniky. Od roku 2008 pôsobí tiež vo funkcii prodekana pre nelekárske študijné programy prvej lekárskej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe. V rokoch 2016-2018 zastával funkciu prezidenta Medzinárodnej asociácie editorov adiktologických časopisov (ISAJE), v roku 2016 sa stal zakladajúcim členom asociácie univerzít vzdelávajúcich adiktológov (ICUDDR), v rámci ktorej sa v roku 2017 stal jej prvým prezidentom. Je stálym členom vedeckej rady Univerzity Karlovej v Prahe, členom vedeckej rady ministra zdravotníctva ČR.

Jeho [prednáška](#) sa bude venovať téme „Kvalita a politika kvality v kontexte budovania národného systému prevencie rizikového správania u detí (prípadová štúdia)“

a bude sa konať **vo štvrtok 16.3.2023 od 10:00 do 10:50.**

MUDr. Peter Pöthe

pôsobí ako psychoanalyticky orientovaný detský psychiater a psychoterapeut v súkromnej praxi, organizuje a vedie výcviky detskej psycho-
terapie v ČR a SR. Je autorom piatich monografií a desiatok článkov, pričom posledná kniha vyšla v r. 2022 vo vydavateľstve Portál s názvom „Vývojová a vzťahová psychoterapie detí“.

Žije a tvorí v Prahe.

MUDr. Peter Pöthe

[Prednáška](#) nášho hosta s názvom „Frustrácia ako nástroj psychickej odolnosti“ sa bude konať **v piatok 17.3.2023 od 11:00 do 11:45.**

Aké sú osobné a spoločenské prejavy nedostatočnej psychickej odolnosti a ako ju môže podporiť výchova, vzdelávanie alebo terapia? Sú psychiatrické diagnózy v detskom a dospelujúcom veku známkou nedostatočnej podpory psychického vývinu, alebo predčasným prejavom nejakej duševnej poruchy? Na tieto a ďalšie otázky sa bude snažiť odpovedať z perspektívy vývinových teórií a konkrétnych prípadov z jeho terapeutickkej praxe.

Tešiť sa môžete aj na prednášku lektora, spoluzakladateľa systému prevencie rizikového správania prof. PaedDr. Vladimíra Labátha, PhD. a taktiež na sociálneho pedagóga Mgr. Martina Valacha.

prof. PaedDr. Vladimír Labáth, PhD.

je absolvent štúdia liečebnej pedagogiky, doktorandského štúdia v odbore pedagogická psychológia. Má za sebou dvanásť rokov praxe s mládežou s poruchami správania v ústavných podmienkach a päť rokov v poradenskom systéme. Je spoluzakladateľ systému prevencie rizikového správania. Má dlhoročnú akademickú prax, pôsobí ako lektor rôznych druhov tréningových programov, vrátane kurzov seba-poznávania ako základnej podmienky pre psychoterapeutickú prax. Je jedným z iniciátorov alternatívneho riešenia konfliktov v SR od začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia. Poskytuje individuálne poradenstvo, publikoval viacero odborných prác.

Prednáška prof. PaedDr. Vladimíra Labátha, PhD. s názvom „**Konflikt a moc v prevencii rizikového správania**“ sa bude konať **vo štvrtok 16.3.2023 od 11:20 do 12:40.**

Konflikt je súčasťou medziľudského styku. Nemožno ho teda obísť ani v prevencii a intervencii rizikového správania. Prevencia konfliktov neznamena neprítomnosť konfliktu, ale jeho včasné zachytenie, zvládanie a riešenie. Kľúčové postavenie v medziľudských konfliktoch majú mocenská motivácia a mocenské správanie. Bezmocnosť je rizikovým faktorom rovnako ako ne-reflektovaná moc. Porozumenie konfliktom a distribúcií moci môže zvýšiť efektivitu akejkoľvek práce s deťmi a mládežou.

Mgr. Martin Valach

pôsobí ako sociálny pedagóg v Centre poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici. Venuje sa (okrem iného) prevencii sociálno-patologických javov v školskom aj mimoškolskom prostredí, rozvoju viacerých soft skills (komunikačné zručnosti, kritické myslenie), vzdelávaniu pracovníkov s mládežou a ďalším aktivitám.

Prednáška Mgr. Martina Valacha s názvom „**Úloha subkultúr v živote mladých ľudí**“ sa bude konať **vo štvrtok 16.3.2023 od 16:30 do 17:30.**

Subkultúry, nezávislé alternatívne prúdy, mestské kmene - jednotlivé zložky týchto unikátnych svetov fungujúcich v prapodivnej harmónii vysielajú správu o stave spoločnosti, indikujú preferencie životného štýlu (nielen) mládeže a vyfarbujú šedé antropologické okienka majoritných aj minoritných skupín. Nekonečné hľadanie rovnováhy medzi rizikami a prínosmi otvára diskusiu o kontroverziách nutnosti identifikovania sa s nimi. Kde všade hľadajú mladí ľudia ideologické útočisko a ako môžu viditeľné aj skryté prvky subkultúr ovplyvniť osobnosť či hodnotovú orientáciu dospievajúcich? Metal, anime, punk, skinheads a mnoho iných spoločenstiev ako príležitosť lepšie porozumieť sociálno-kultúrnemu svetu dospievajúcej mládeže.

Mgr. Martin Valach

Aké WORKSHOPY sme pre vás pripravili?

**Prvý deň konferencie
16. marca 2023
sa budú konať tri
workshopy:**

**Človek uprostred
mestských subkultúr**
Martin Valach

**Multidisciplinárna
podpora dieťaťa s narušenou
komunikačnou schopnosťou**

Ľubica Kövérová

**Podoby a dynamika radikalizácie mládeže
a možnosti s ňou pracovať**

Estera Kövérová, PhD. a Mgr. Karin Andrášiková

**Druhý deň konferencie
17. marca 2023 sa môžete
tešiť až na štyri
workshopy na témy:**

**Ortoptická
diagnostika - práce
se screeningovým
setem**

Šárka Krátká

Wagenknechtová a Mgr. Kristýna Hošková

**Kariérová výchova a kariérové poraden-
stvo ako priestor pre prevenciu**

Michaela Bubelíniová, PhD. a Ing. Helena
Klepáčková

Test porozumenia reči

Katarína Dančová, PhD. a Mgr. Barbora
Marosics

**Spätná väzba v kontexte motivačných
rozhovorov**

Vladimír Hambálek

Na workshopy sa budú môcť účastníci
a účastníčky **prihlasovať cez formulár**,
ktorý im bude **10.3.2023 zaslaný
na mailovú adresu**, cez ktorú sa prihlá-
sili na konferenciu [Dieťa v ohrození](#).

30. ročník konferencie [Dieťa v ohrození](#) sa bude konať **16. - 17. marca 2023** od 9:00 do 17:00
hod., v [Hoteli Tatra](#) v Bratislave. Tento rok sa budeme venovať téme **PREVENCIA**, ktorej dôležitosť
nám obzvlášť pripomenuli udalosti posledných rokov.

PROGRAM KONFERENCIE

Ďakujeme za veľký záujem o účasť na konferencii,
jej kapacita je aktuálne naplnená. Tešíme sa na vašu
účasť.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

**Prinášame tri nové odborné postupy
v témach „Týrané dieťa v edukačnom aj
poradenskom procese“ a „Sexuálne
zneužívané dieťa v edukačnom
aj poradenskom procese“**

**Odborný postup [Týrané dieťa v edukačnom
aj poradenskom procese](#)**

Problematika fyzického a psychického týrania detí patrí pod syndróm CAN (Child Abuse and Neglect), teda syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa. Pri diagnostike týraného dieťaťa je potrebné sa zamerať na veľmi podrobnú osobnú a rodinnú anamnézu, a následne realizovať dôkladnú psychologickú diagnostiku, s využitím rôznych metód. Dôležité je získanie dostupných informácií z domáceho, ale aj školského prostredia. Psychológ by mal dbať predovšetkým na to, aby neprekračoval svoje kompetencie a aby využíval spoluprácu s ďalšími odborníkmi z oblasti školstva, zdravotníctva a rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny.

**Odborný postup [Sexuálne zneužívané dieťa v edukačnom
aj poradenskom procese – Ako viesť rozhovor
so suspektnou obeťou](#)**

Aby sa deťským obetiam sexuálneho zneužívania (ďalej len CSA, z angl. child sexual abuse) poskytla adekvátna pomoc a ochrana, je potrebné ich najskôr identifikovať. Nie je to však jednoduché. Viac než 1/3 reálnych obetí CSA nevykazuje žiadne vonkajšie symptómy traumy v období, kedy je zneužívanie ešte čerstvou skúsenosťou, alebo aj v dlhšom časovom odstupe od udalostí zneužívania.

Odborný postup [Dieťa ako objekt groomingu \(prevencia sexuálneho zneužívania v organizáciách\)](#)

Grooming je komplexný mnohovýrobový proces, ktorý možno definovať ako použitie rôznych manipulatívnych a kontrolujúcich techník:

- na zraniteľných subjektoch,
- v rôznych interpersonálnych a sociálnych prostrediach,
- za účelom navodenia dôvery alebo normalizovania sexuálne škodlivého správania,
- s celkovým cieľom facilitovať zneužívanie a/alebo zabrániť odhaleniu (McAlinden, 2012).

**Všetky
odborné postupy
nájdete [TU](#).**

Čo je nové v národnom projekte „Usmerňovať pre prax“?

Predstavujeme nový metodický materiál
Školský podporný tím - manuál pre riaditeľa školy

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM

Manuál pre riaditeľa školy

NP Usmerňovať pre prax

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
VÚDPaP
Projekt NP Usmerňovať pre prax

Reagujeme na požiadavku mnohých absolventov už ukončeného inovačného vzdelávania Koordinácia školských podporných tímov a ich vedenia, sprístupniť informácie o problematike školských podporných tímov aj riaditeľom škôl, vzhľadom na to, že úloha riaditeľa pri vzniku a smerovaní školského podporného tímu je kľúčová a nezastupiteľná.

Manuál slúži na rýchlu orientáciu riaditeľov škôl v problematike budovania školských podporných tímov. Cieľom odborného materiálu je priniesť odpovede na najčastejšie otázky riaditeľov škôl vo vzťahu k založeniu, činnosti a podpore školského podporného tímu. Odpovede sú obohatené o praktické tipy a odporúčania, ktoré môže riaditeľ aplikovať pri uvádzaní školského podporného tímu do praxe. Pre získanie komplexných informácií o problematike školských podporných tímov odporúčame publikáciu z dielne VÚDPaP [Školský podporný tím – teoretický a praktický sprievodca](#).

Dokument nájdete [TU](#).

Zverejňujeme výsledky výskumu Prežívanie rodičov a ich detí počas pandémie COVID-19: porovnanie naprieč obdobiami pandémie

Na internetovom sídle VÚDPaP boli zverejnené výsledky výskumu *Prežívanie rodičov a ich detí počas pandémie COVID-19 – porovnanie naprieč obdobiami pandémie*. Výsledky výskumu poukazujú na to, že u mnohých rodičov sa počas pandémie vyskytli depresívne a úzkostné symptómy, zvýšená hladina stresu a mnoho rodičov sa cítilo osamelo, najmä z dôvodu absencie sociálnych kontaktov. Výsledky zverejneného výskumu naznačujú, že tieto dopady sa v priebehu pandémie u rodičov zhoršovali. Približne štvrtina rodičov mala tiež problémy s adaptáciou na zmenené podmienky zapríčinené pandemiou. Tieto problémy a prežívanie rodičov môžu mať dopad na fungovanie rodiny, aj preto sme počas pandémie zaznamenali výraznejší nárast počtu rodičov, ktorí vnímali existenciu krízy vo svojej rodine. To vplývalo aj na prežívanie ich detí. Približne u štvrtiny detí týchto rodičov sme zaznamenali depresívne a úzkostné symptómy a problémy v oblasti správania, emocionálneho prežívania a sociálnych vzťahov.

Výsledky výskumu
nájdete [TU](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Ukončený zber dát o školskej úspešnosti detí primárne hovoriacich rómskym jazykom

Naplno sa venujeme procesu štandardizácie a procesu overovania vybraných diagnostických nástrojov. S pomocou externých expertov sa podarilo ukončiť zber dát o školskej úspešnosti detí primárne hovoriacich rómskym jazykom, v slovenských školách. Ďalším krokom bude štatistická analýza a vyhodnocovanie získaných dát.

Pripravili sme informačné bulletiny na stále aktuálne témy, ktoré si viete vytlačiť

Bulletin **Krízová intervencia** ponúka informácie o tom, čo je to krízová intervencia, čo je jej cieľom, komu je určená, kto ju poskytuje, aký je prínos odborného zamestnanca so vzdelaním v krízovej intervencii a aká je úloha riaditeľa v súvislosti s touto témou. Bulletin **Šikanovanie** približuje, čo možno a nemožno považovať za šikanovanie, aký postup je vhodné dodržať pri akútnej i dlhodobej intervencii, čo je to intervenčný tím, aké opatrenia sú realizované v prevencii v užšej i širšej rovine

a iné odporúčania dôležité pre prax. Bulletin **Kyberšikanovanie** poskytuje informácie o tom, čo môžeme považovať za kyberšikanovanie, aké sú jeho špecifiká, aký postup by mal nasledovať po jeho odhalení, aké prejavy možno pozorovať u obetí pri možnom kyberšikanovaní a čo zahŕňa prevencia kyberšikanovania v širšej i užšej rovine.

Pre získanie širšieho rozhľadu v týchto témach odporúčame stránky: [Šikanovanie](#) a [Krízová intervencia](#).

Bulletiny nájdete [TU](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Ukončili sme vzdelávanie pre začínajúcich odborných a pedagogických zamestnancov

“Pripájame hodnotenie účastníčky: „Získala som komplexný pohľad na prácu školského psychológa. Vždy som sa na tieto stretnutia tešila. Cítila som podporu, že nie som na to sama. Dodávali ste mi odvahu ísť aj do vecí, na ktoré by som inak nemala odvahu. Vďaka webinárom som sa zoznámila s inou účastníčkou aj osobne.“

Odborné a konzultačné webináre pre začínajúcich OZ/PZ prebiehali od septembra 2022 do februára 2023. Sériu webinárov pre začínajúcich školských psychológov zastrešila lektorská dvojica PhDr. Jana Vernarcová a PhD. PaedDr. Erik Papp; sociálnych pedagógov viedli Mgr. Peter Lengyel PhD. a Mgr. Andrea Magyarová; špeciálnym pedagógom sa venovali PhDr. Iveta Vlčková a PaedDr. Svetlana Chripková. Účastníci/čky pozitívne hodnotili najmä pravidelný priestor na zdieľanie vlastných skúseností, prísun odbornej podpory a tiež ľudský a ústretový prístup skúsených lektorov.

Uskutočnili sme tiež spoločný webinár pre všetky tri spomínané kategórie OZ/PZ, v ktorom sme predstavili možnosti spolupráce a prínos jednotlivých odborností do školského podporného tímu.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Aké novinky prináša národný projekt „Štandardy“?

Stretnutia na podporu multidisciplinárnej spolupráce

Regionálne projektové centrum Bratislava zrealizovalo za podpory ambasádorky MDP v poradí už štvrté multidisciplinárne stretnutie pod názvom „Nastavenie multidisciplinárnej spolupráce poradenského systému v Bratislavskom kraji“, ktoré sa uskutočnilo dňa 16.2.2023. Stretnutie malo zo strany účastníkov pozitívnu spätnú väzbu a zúčastnilo sa ho 37 odborných zamestnancov zariadení PaP. V rámci programu predstavili svoju činnosť: súkromná CPP LOGaDYS, súkromná CPP Stálicova a súkromná ŠCPP Andreas.

Na apríl 2023 je plánované v poradí už druhé stretnutie pre odborných zamestnancov ŠVZ z celého Slovenska na podporu multidisciplinárnej spolupráce Špeciálnych výchovných zariadení. Plánované stretnutie vyplynulo z potrieb účastníkov prvého stretnutia, ktoré sa konalo v novembri 2022 v rámci Bratislavského, Nitrianskeho a Trnavského kraja. Cieľom je zintenzívniť sieťovanie jednotlivých odborných zamestnancov, podporiť spoluprácu medzi zariadeniami a zdieľať dobrú prax.

Poslední účastníci vzdelávání absolvovali závěrečné zkoušky

V mesiaci február sme ukončili záverečnými skúškami programy dlhodobého vzdelávania v terapeutických metódach. 10.02.2023 úspešne ukončilo vzdelávanie Praktické techniky práce s deťmi 25 účastníkov. Vzdelávanie bolo rozdelené do 520 prezenčných a 150 dištančných hodín, v rámci ktorých účastníci absolvovali viacero rôznych techník práce s deťmi - Hrová terapia, Kids skills, Motivačné rozhovory, Vzťahová väzba, Schematerapia, Mindfulness a iné.

18.02.2023 úspešne ukončilo 20 účastníkov program SUR. Absolvovali 620 prezenčných vyučovacích hodín a 24 dištančných vyučovacích hodín. Program SUR je založený na princípe dynamického prístupu Skála-Urbaneš. Jeho princíp spočíva v intenzívnej výcvikovej práci v komunite a malých skupinách.

Podporujeme tiež disemináciu prvkov kariérovej výchovy a kariérového poradenstva, nadväzovaním spolupráce s inými inštitúciami a realizáciou rôznych workshopov - v Kremnici to bol workshop s názvom Kariérová výchova ako rozvoj zručností žiakov a v spolupráci s CPaP Námetstvo zasa téma Kariérová výchova a kariérové poradenstvo v piatich stupňoch podpory.

VÚDPaP organizoval výcvik v Metódach korektívnej práce s klientom v kontexte výchovy a vzdelávania - podľa SUR

15. - 18. februára 2023 sa uskutočnilo záverečné stretnutie vzdelávania v Metódach korektívnej práce s klientom v kontexte výchovy a vzdelávania - podľa SUR, ktoré organizoval VÚDPaP v rámci NP Štandardy.

28 frekventantov, psychológov, špeciálnych pedagógov, sociálnych pedagógov, školských psychológov a vychovávateľov si po prezentáciách záverečných správ prevzalo certifikát od lektorov doc. PhDr. Jana Kožnara, CSc., prof. PaedDr. Vladimíra Labátha, PhD., doc. PhDr. Albína Škovieru, PhD., PhDr. Jana Smolku, PhDr. Evy Smikovej, PhD., PhDr. Miroslavy Bojarovej, a PhDr. Hany Prokešovej. Program SUR bol založený na výcvikovom modeli spojenom s jeho zakladateľmi Skálom, Urbanom, Rubešom (SUR). Jeho princíp spočíval v intenzívnej výcvikovej práci v komunite a malých skupinách, ktoré viedli vždy dvaja lektori - muž a žena.

V rámci programu sa účastníci na vlastnom zážitku a prežívaní učili rozpoznávať kritické momenty v prenosovom vzťahu voči klientom, kritické momenty rizikového vývinu, analyzovať zdroje behaviorálnych vzorcov správania, odhaľovať a stimulovať potenciál detí a mládeže s poruchami správania.

Nosnou témou bola aj agresivita ako všeobecná ľudská výbava, sexualita a sexuálne násilie tak, aby účastníci mohli tieto témy zvládať vo vzťahu k svojim klientom. Vzhľadom na model skupinovej práce, ktorý sa vo výcviku využíval, mohli si účastníci osvojiť rozlišovanie a uplatňovanie intrapsychických a interpersonálnych faktorov dynamiky psychického a sociálneho vývinu, porozumieť faktorom skupinovej dynamiky, aby s nimi mohli účinne pracovať v zariadeniach poradenstva a prevencie, špeciálnych výchovných zariadeniach. Ataktívnymi boli techniky arteterapie a muzikoterapie, relaxačné metódy, hranie rolí, psychodráma, hudba a spev boli neoddeliteľnou súčasťou rituálov v komunite a kluboch.

Výcvik bol výnimočný tým, že sa podarilo udržať aj česko - slovenský model, kedy účastníci z oboch krajín mohli zdieľať skúsenosti z vlastnej praxe a porovnávať, kde sme sa na Slovensku a v Česku posunuli v prístupoch ku klientom.

Veríme, že 620 hodín intenzívnej zážitkovej výcvikovej práce oprávňuje absolventov výcviku preniesť svoje skúsenosti, zručnosti a vedomosti do každodennej odbornej práce na vysokej profesionálnej úrovni.

Nahliadnite do úseku nášho výskumu...

Informačná správa o spätnej väzbe PZ a OZ, ktorí sa oboznámili so Skríninom rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní

Karin Belovičová

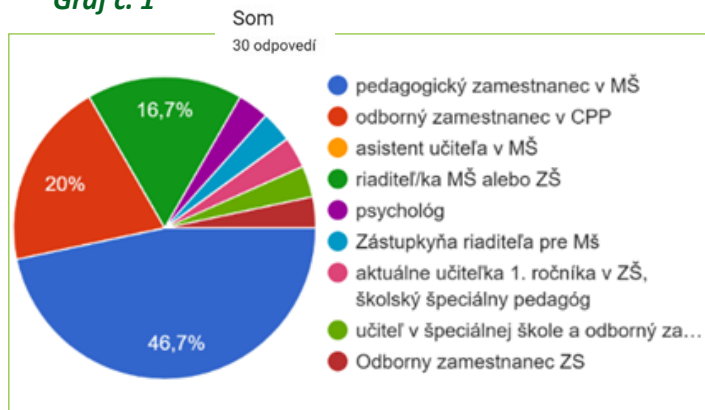
V súvislosti s pomaly sa končiacou výskumnou úlohou s názvom „Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní“ sme, spolu s kolegom **Mgr. Ivanom Belicom, PhD.**, realizovali online webináre, ktoré sa uskutočnili na prelome rokov 2022/2023 (konkr. 19.12.2022; 16.01.2023) a ktoré boli informačno-praktického charakteru.

Cieľom týchto online stretnutí bolo predstaviť pedagogickým a odborným zamestnancom (ďalej už len PZ a OZ), ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi v predškolskom veku, nový nástroj pedagogickej diagnostiky v predprimárnom vzdelávaní. Naším cieľom bolo taktiež bližšie popísať, akým spôsobom je vhodné používať metodiku Skríninu v predškolskej triede, v bežnej praxi, pri každodenných činnostiach. **Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní majú možnosť (od januára 2023) používať všetci zamestnanci predškolských zariadení, ktorí učia v predškolských triedach detí, ktoré dovŕšili 5 rokov.** Ak potrebujete začať používať Skríning, nech sa páči, **kliknite [SEM](#)**.

Účastníci a účastníčky webinárov si mali možnosť vyskúšať nielen to, kde a akým spôsobom sa k metodike Skríninu dostanú, ale napríklad aj to, ako správne vyplniť či vyhodnotiť záznamový hárok a ako s výsledkom pracovať ďalej. Webináre boli určené a vhodné aj pre odborných zamestnancov v centrách poradenstva a prevencie, ktorých sa problematika predškolákov priamo týka.

Z grafu č. 1 si môžeme všimnúť, že účastníci boli z rôznych profesijných odvetví. Všetky profesie, ktoré sú uvedené nižšie, považujeme za také, ktoré sa majú možnosť v budúcnosti stretnúť so skríninovou metódou. Rovnako sme považovali za žiadúce, aby o novej metodike pre predškolákov mali všetky príbuzné profesie aspoň základné povedomie. Na záver webinárov sme účastníkov požiadali, aby túto informáciu a skúsenosť so Skríninom ako takým šírili všetkým, ktorí by o nej mali byť informovaní.

Graf č. 1

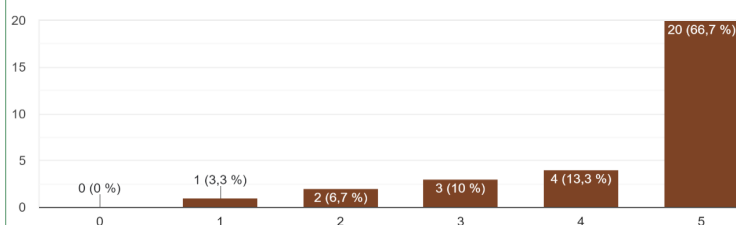

Považovali sme za nevyhnutné získať spätnú väzbu od všetkých, ktorí sa oboznámili s metodikou Skríninu. V neposlednom rade bolo v našom záujme vytvoriť priestor na podnety, postrehy, pripomienky, návrhy od budúcich používateľov tejto skríninovej metódy. V tejto súvislosti sme požiadali účastníkov a účastníčky webinárov, aby uviedli konkrétne dôvody, prečo by Skríning svojim kolegom a kolegyniam odporučili, alebo práve naopak, neodporúčali. Pozn. hodnotenie číslom „0“ predstavovalo „neodporučil/a by som“, a hodnotenie číslom „5“ predstavovalo vyjadrenie „odporučil/a by som bez váhania“.

Z odpovedí vyplynuli viaceré pozitívne reakcie a postrehy, ako napr. skutočnosť, že **Skríning by si PZ v MŠ vedeli predstaviť ako povinnú súčasť pedagogickej diagnostiky** (čo bol pôvodný zámer). Viacerí sa zhodli na tom, že nástroj vnímajú ako užitočný pre prax, ale aj ako pomôcku pre začínajúcich PZ v MŠ. **V grafe č. 2** môžeme vidieť, že viac ako 90 % zúčastnených by Skríning odporučilo svojim kolegom a kolegyniam.

Graf č. 2

S akou pravdepodobnosťou by ste odporučili Skríning svojim kolegyniam/kolegom?
30 odpovedí

Niektorí účastníci a účastníčky popísali Skríning ako jednotný postup pre všetky deti, ktorým môžu pedagogickí zamestnanci dosiahnuť porovnateľné výsledky u svojich predškolákov, avšak pod podmienkou, že je u nich zabezpečené jednotné hodnotenie. Niektorí

uviedli, že metodickú príručku, ako aj záznamové hárky vnímajú ako možnosť lepšie sa orientovať v schopnostiach detí a dosiahnuť tak komplexný prehľad o vývine dieťaťa, prípadne, že **Skríning môže dopomôcť k včasnému odhaleniu aj najmenších potenciálnych problémov.**

Podľa odpovedí z dotazníka: „...ide o výborný diagnostický materiál, ktorý bez zbytočného stresu dieťaťa dokáže zmapovať oblasti jeho vývinu a posunúť pedagóga, ako aj rodiča dieťaťa v prípadnom ďalšom konaní v prospech dieťaťa“. Prípadne metodiku považujú za výborné spracovanie oblastí hodnotenia dieťaťa. Účastníčky a účastníci reflektujú, že práca so Skríningom pomôže učiteľkám v zorientovaní sa, na akej aktuálnej úrovni dieťa je a automatické vyhodnotenie v excelovskej tabuľke im prácu ešte viac uľahčí.

Pokiaľ ste nemali možnosť zúčastniť sa webinárov, no napriek tomu Vás táto téma zaujíma, **máte možnosť pozrieť si krátky videomanuál TU**, ktorý v stručnosti zhŕňa podstatné informácie z metodického príručky na jeho prirodzené a komfortné používanie.

V závere by sme radi poďakovali všetkým, ktorí nám pomáhali pri overovaní metodiky Skríningu, ako aj všetkým zúčastneným na webinároch, či všetkým, ktorí sa o tento nový nástroj pedagogickej diagnostiky zaujímajú a šíria ho ďalej. V prípade akýchkoľvek nejasností či otázok nás môžete kontaktovať na adrese: karin.belovicova@vudpap.sk.

Pripravujeme pre vás webinár

Techniky zamerané
na prevenciu konfliktov
vyplývajúcich z obáv
z odlišností
- **aktivita Izby**

Pripravujeme webinár pre pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí chcú preventívne pôsobiť voči konfliktom vyplývajúcim z obáv z odlišností, nakoľko v škole/v triede sa stretávajú rôzne osobnosti a aby sme sa dokázali navzájom rešpektovať, akceptovať, vychádzať spolu, potrebujeme byť vnímaví, otvorení a citliví voči jedinečnosti seba aj ostatných. Cez sebaskúsenostný zážitok a následnú diskusiu získate námety na aktivity, ktoré je možné použiť so žiakmi v škole /v triede/ v skupine, zamerané na rozvoj postojov a rešpekt k odlišnostiam, pozitívne vnímanie rôznorodosti ako predpokladu akceptovať jedinečnosť každého z nás.

Kedy? **13.3.2023 od 14:00 do 16:00.**

Informácie o možnosti prihlasovania zverejníme na [našom Facebooku](#).

Pozrite si zozrihy z našich webinárov

Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní: informačno-praktický webinár s informáciami potrebnými k používaniu metodiky Skríningu

Cieľom tohto [informačného videomanuálu](#) je predstaviť pedagogickým zamestnancom, akým spôsobom je vhodné používať metodiku skríningu v predškolskej triede. Veríme, že vďaka videomanuálu získate cenné informácie a praktické rady k administrovaniu metodiky skríningu v predškolskej triede, ktoré následne môžete šíriť ďalej. Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní môžu od januára 2023 používať všetci zamestnanci predškolských zariadení, ktorí učia v predškolských triedach detí, ktoré dovŕšili 5 rokov a viac. Po vzhliadnutí videomanuálu si budete môcť vyskúšať nielen to, kde nájdete [potrebné dokumenty](#) k metodike skríningu, ale napríklad i to, ako správne takýto skríningový záznamový hárok vyplniť, či správne vyhodnotiť, no predovšetkým - AKO s výsledkom pracovať ďalej.

Ak vám ani tento materiál nepomohol, neváhajte nás s vašimi otázkami, pripomienkami či podnetmi kontaktovať na:

karin.belovicova@vudpap.sk
alebo
ivan.belica@vudpap.sk

Techniky zamerané na prevenciu konfliktov vyplývajúcich z obáv z odlišností - aktivita Krok vpred

Interaktívny webinár je zameraný na rozvíjanie empatie voči ľuďom, ktorí sa nejakým spôsobom odlišujú a vyžadujú si špecifický prístup. Webinár prinesie zážitkovú aktivitu Krok vpred v online priestore. Podporíme tak rozvoj kritického myslenia a scitlivovanie, čo dáva priestor na zvýšenie uvedomenia rôznych potrieb a zároveň ich rešpektovania.

Aktivitu je možné realizovať v školách v rámci preventívnych programov CPaP, no i v rámci občianskej náuky, slovenského jazyka, etickej výchovy či triednickej hodiny.

Ak ste sa ho nemohli zúčastniť, môžete si ho pozrieť [TU](#).

Zastavte sa s nami

Štandardy odborných a odbornometodických činností

V podcaste sa budeme venovať štandardom odborných a odbornometodických činností, ktoré Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie pripravil pre odborných zamestnancov v systéme poradenstva a prevencie. Rozprávať o nich budú psychologičky Mgr. Zuzana Vojtová, hlavná odborná riešiteľka národného projektu „Štandardy“ a Mgr. Judita Malík, odborná riešiteľka národného projektu „Štandardy“.

Dozviete sa, prečo je dôležité mať štandardy odborných činností a aký je rozdiel medzi výkonovými a obsahovými štandardmi. Tiež si povieme, akých odborných a odbornometodických činností sa štandardy týkajú, či je plánovaná ich aktualizácia a čo znamená ich zavedenie do praxe, pre odborných zamestnancov.

Štandardy odborných a odbornometodických činností nájdete [TU](#).

Štandard prevencie

V podcaste budeme pokračovať v predstavovaní štandardov odborných a odbornometodických činností, ktoré vytvoril Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie. Pozornosť upriamime na tému prevencie a priblížime si aj Štandard prevencie, ktorý bol vytvorený v rámci národného projektu „Štandardy“. Hostom bude riaditeľ centra poradenstva a prevencie PhDr. Ľubomír Tichý, externý expert Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. Priblížime si nielen obsah [Štandardu prevencie](#), ale dozvieme sa aj, aké sú hlavné zásady efektívnej preventívnej činnosti a realizácie preventívnych programov a ako prebieha evalvácia ich efektu. Tiež si povieme, akým spôsobom môžu nielen odborní zamestnanci, ale aj pedagogickí zamestnanci v školách preventívne pôsobiť na svojich žiakov. Štandard prevencie nájdete [TU](#).

Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní

Hostkou [podcastu](#) je antropologička Mgr. Karin Belovičová, ktorá nám predstaví metodiku s názvom Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní. V podcaste zistíte, v čom je pre pedagogických a odborných zamestnancov táto metódika prínosná a ako prebiehal proces jej tvorby a overovania. Tiež objasníme, na aké oblasti sa zameriava, na čo slúžia jej výsledky a čím sa Skríning líši od Testu školskej pripravenosti. Mgr. Karin Belovičová vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie pracuje ako výskumná zamestnankyňa.

Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní je dostupný [TU](#).

Radikalizácia a extrémizmus

V [podcaste](#) sa budeme venovať téme radikalizácii a extrémizmu. Hostkami budú Mgr. Estera Kövérová, PhD. a Mgr. Karina Andrášiková, ktoré vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie pracujú ako externé expertky národného projektu „[Štandardy](#)“ v rámci Pilotného overovania multidisciplinárneho prístupu v praxi v téme Radikalizácia a extrémizmus. Mgr. Estera Kövérová, PhD. je zároveň aj spoluautorkou odborného postupu s názvom „[Prejavu radikalizácie a extrémizmu v edukačnom aj poradenskom procese](#)“. V podcaste sa dozvieme, aký je rozdiel medzi pojmami radikalizácia a extrémizmus a v akých podobách sa s nimi stretávame. Priblížime si tiež príčiny, prečo sa dnešná mládež radikalizuje a ponúkneme konkrétne preventívne a intervenčné odporúčania pre pedagogických a odborných zamestnancov pri práci deťmi a mladými ľuďmi. Viac o prejavoch radikalizácie a extrémizmu v edukačnom aj poradenskom procese sa dozvieme [TU](#).

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

VYPOČUJTE SI PODCASTY — NAHLAS O DEŤOCH

Prečo si deti ubližujú sebapoškodzovaním? 1. časť

Upozorňujeme na to, že podcast obsahuje tému, ktorá nie je vhodná pre osoby s traumou a pre citlivé povahy. „Po pandémie sa my, odborníci v oblasti duševného zdravia detí a mladých, stretávame naozaj s nárastom sebapoškodzovania,“ hovorí psychologička Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Mgr. Beáta Sedláčková. [V podcaste](#) hovorí, že kým pred pandemiou sa sebapoškodzovalo asi desať percent mladých ľudí, aktuálne čísla prudko stúpili a uvažuje sa až o štyridsiatich percentách (zdroj [TU](#)). Väčšina mladých ľudí si pritom začína ubližovať vo veku 12 rokov, no sebapoškodzovanie sa neraz týka aj osemročných detí.

Prečo si deti ubližujú? 2. časť

Upozorňujeme na to, že nasledujúci podcast obsahuje tému, ktorá môže byť nevhodná pre osoby s traumou a pre citlivé povahy. [V podcaste](#) sa opäť venujeme téme sebapoškodzovania detí. Ako správne reagovať, keď ako rodičia zistíme, že si dieťa ubližuje? „Problém treba podchytiť skôr, než prejde do chronického štádia,“ hovorí psychologička Mgr. Beáta Sedláčková.

Ste dostatočne dobrým rodičom?

Prečo sa tak veľmi snažíme byť perfektnými rodičmi a prečo sa nám to nie vždy darí? A prečo niekedy stačí byť dostatočne dobrým rodičom, a nie rodičom úplne dokonalým? [V podcaste](#) sa zhovárame so psychologičkou PhDr. Alenou Kopányiovou, PhD. z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie.

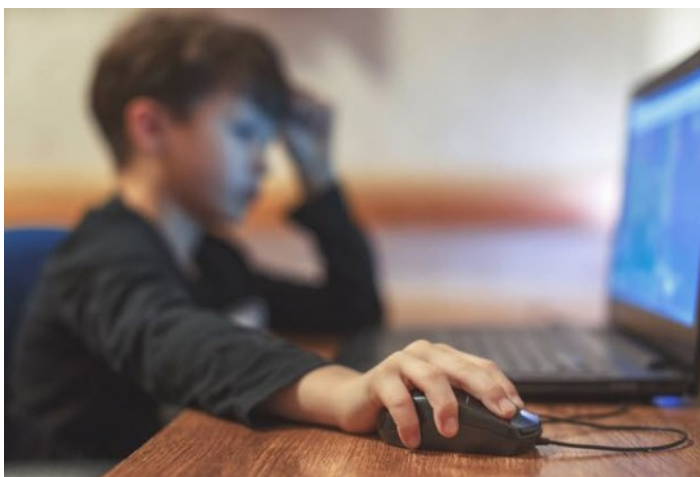
Zaujalo nás...

Ako vyrovnať šance detí z marginalizovaných rómskych komunít na zdravý raný vývin?

Ústav psychológie zdravia a metodológie výskumu Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach zverejnil štúdiu, ktorej cieľom bolo v spolupráci s odborníkmi z rôznych oblastí pracujúcich s MRK preskúmať opatrenia, ktoré majú potenciál zlepšiť zdravý raný vývin detí žijúcich v MRK a identifikovať prioritné opatrenia na základe naliehavosti a uskutočniteľnosti z pohľadu týchto odborníkov. Štúdiu bola realizovaná v rámci projektu RomaREACH (Research on Early Childhood in Marginalized Roma Communities).

Štúdiu [nájdete TU](#).

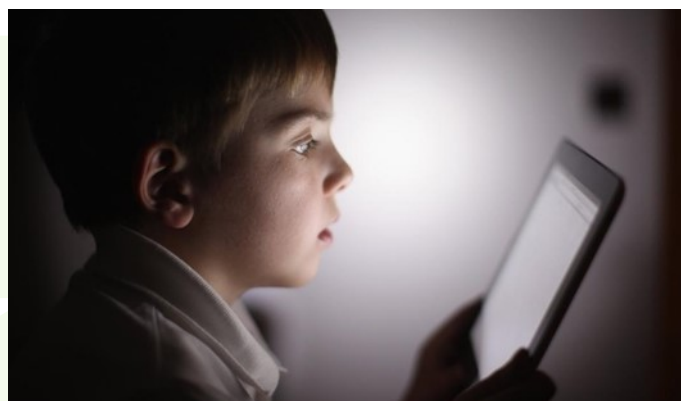
O výzvach rodičovstva v digitálnej dobe

Podstatou projektu je vzdelávať rodičov v najnovších trendoch v online prostredí a moderných technológiách. Cieľom je priblížiť dospelým svet ich detí a vnúčať, aby ho nielen lepšie pochopili, ale boli v ňom aj správnymi sprievodcami vo výchove. Za podcastom [Digitálni rodičia](#) stoja dvaja odborníci v ob-

lasti internetu, reklamy a médií Barbora Okruhľanská a Peter Šebo, ktorí pri niektorých témach privítajú i hostí z radov psychológov, vychovávateľov, učiteľov a ďalších odborníkov pre prácu s deťmi a mládežou.

Workshop „Nenávisť online a čo s ňou robiť?“

Oplatí sa nenávisť na sociálnych sieťach nahlasovať? Čo sa považuje za nelegálne nenávistné prejavy a treba o nich informovať políciu? Odpovede na tieto a mnohé ďalšie otázky o nenávistných prejavoch a o postoji sociálnych sietí a polície k tomuto problému sa dozviete na workshope od [DigiQ](#). Lektorujú ho Andrea Cox z DigiQ a Martin Šušol z Rady pre mediálne služby. **Workshop sa bude konať 15. marca 2023, je bezplatný a zúčastniť sa ho môže ktokoľvek.**

Viac informácií [nájdete TU](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Knižné novinky

Hry s textom (nielen) pre dyslektikov

Rozvoj čítania a naratívnych schopností
Autorka: Katarína Loulová
Albatros, 2023

Táto knižka je určená predovšetkým deťom s problémami v čítaní - nielen tým, ktorým už bola diagnostikovaná vývinová porucha učenia - dyslexia, ale aj deťom, ktoré nemajú dostatočnú predstavu o obsahu prečítaného deja - teda ich problémom je tzv. čítanie s porozumením. Texty v knižke sú vytlačené väčšími písmenami a dvojfarebne, rozdelené po slabikách pre jednoduchšie čítanie aj pre tých, ktorí majú ešte stále problém taktiež s plynulosťou čítania. Knižka je rozvrhnutá na dve časti: Prvá časť je tvorená „Hrami s textom“ - obsahuje malú čitateľskú rozcvičku, Neposlušné slová a vety, popletené príbehy - ide o čítanie a prácu s vetami s dopĺňaním slov, usporadúvaním slov vo vetách, ako aj usporadúvaním viet v príbehoch doplnených vhodnými ilustráciami. Druhá časť knižky je tvorená príbehmi, ktorých hlavnými hrdinami sú deti. Každý príbeh má vždy dva konce - verziu A a verziu B. K obojm verziám sú ďalej uvedené otázky, a tiež rôzne úlohy, nielen na overenie si porozumenia prečítaného deja, ale i rozvoj naratívnych schopností, sociálnych a emocionálnych kompetencií detí, ich kreativitu, no taktiež na fixáciu v škole naučených základných gramatických pravidiel.

Pomoc dětské duši

Alena Večeřová-Procházková
Mladá fronta, 2023

Ordinácie detských psychológov a psychiatrov sú vyplnené na prasknutie. Čo sa deje s deťmi? Namiesto toho, aby si užívali najkrajšie životné obdobie, trpia úzkosťami či depresiami..., a roky pandémie situáciu rozhodne nezlepšili. Psychiatrická Alena Večeřová Procházková na základe svojej profesijnej i rodičovskej praxe vysvetľuje príčiny ťažkostí a ponúka jasné východiská. Detská psychika je nesmierne krehká - a pochopiť jej mechanizmy je prvým krokom k prevencii aj riešeniu problémov.

Sledujte nás.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava